JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

OFISI YA RAIS
TAWALA ZA MIKOA NA SERIKALI ZA MITAA
TAARIFA YA MWAKA 2016/17 SEKTA YA MIFUGO MKOA WA LINDI

KUANZIA JULAI, 2016 – JUNI, 2017

Imetayarishwa na:
Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Lindi,
S.L.P 1054,
LINDI

Simu2202098/2502
Fax: 023-220-2502
Barua pepe: ras.lindi@pmoralg.go.tz
05/04/2017

TAARIFA YA MAENDELEO YA MIFUGO YA KIPINDI CHA JULAI, 2016 HADI JUNI, 2017

1.0. UTANGULIZI

Jiografia ya mkoa:

Mkoa wa Lindi upo Kusini mwa Tanzania katika Pwani ya Bahari ya Hindi. Mkoa huu upo Kusini mwa Ikweta kati ya Latitudo Nyuzi 7.55’ hadi Nyuzi 10 na Longitudo Nyuzi 36.55’ hadi Nyuzi 40 Mashariki ya “Greenwhich”. Mipaka ya Mkoa huu ni pamoja na Bahari ya Hindi (Mashariki), Mkoa wa Pwani (Kaskazini), Mikoa ya Morogoro na Ruvuma (Magharibi) na Mkoa wa Mtwara (Kusini).

Eneo

Mkoa wa Lindi una eneo la kilometa za mraba 67,000 ambalo ni sawa na asilimia 7 ya eneo la Tanzania Bara. Kati ya eneo hili, kilometa za mraba 18,000 za eneo hilo ni Mbuga ya Wanyama iitwayo “SELOUS GAME RESERVE”(ambalo ni sawa na robo ya eneo la Mkoa). Eneo linalobaki linafaa kwa kilimo, mifugo na shughuli nyingine za maendeleo. Hata hivyo, kiasi kinachotumika ni kilomita za mraba 5,000 tu ambazo ni sawa na asilimia 10.

Utawala

Mkoa wa Lindi umegawanyika katika Wilaya tano ambazo ni Lindi, Kilwa, Nachingwea, Liwale na Ruangwa na Halmashauri sita nazo ni - Manispaa ya Lindi, Lindi, Kilwa, Nachingwea, Liwale na Ruangwa. Pia Mkoa una jumla ya Tarafa 28, Kata 150, Mitaa 117 na Vijiji 536. Aidha kuna Miji Midogo 2 (Kilwa na Nachingwea) na Majimbo ya Uchaguzi 8 na Wabunge wa Viti Maalum 3.

Jedwali 1: Maeneo ya Utawala Mkoa wa Lindi

Halmashauri	Eneo (Km) za Mraba	Tarafa	Kata	Vijiji	Mitaa	Miji Midogo
Kilwa	13,347	6	23	101		1
Lindi	7,538	10	31	139		1
Ruangwa	2,560	3	22	90		
Nachingwea	7,070	5	34	130		1
Liwale	36,170	3	20	76		
Lindi Manispaa	945	3	20		117	
Jumla	**67,000**	**28**	**150**	**536**	**117**	**3**

Hali ya hewa

Kwa wastani hali ya hewa katika Mkoa huu ni ya joto la kati ya nyuzi joto 24^0C hadi 27^0C na joto hili hutegemea sana pepo za bahari zinazovuma katika kipindi husika kwa mfano pepo za Kusi na Kaskazi huleta joto. Sehemu za miinuko zilizoko kati na Kaskazini kama Rondo, Kilimarondo, Kipatimu na Mpigamiti hali ya joto hupungua na kuonesha tofauti za nyakati za joto na baridi

Mvua

Mvua hunyesha mwezi Novemba mpaka Aprili na hali ya ukame kati ya Januari na Februari, Agosti hadi Januari. Wastani wa mvua Kwa mwaka ni Milimita 980, lakini kwa robo hii ya tatu mwaka huu mvua zimeendelea kunyesha kutokana na mabadiliko ya Tabinchi.

Idadi ya watu

Kulingana na Sensa ya Watu na Makazi iliyofanyika mwezi Agosti mwaka 2002, Mkoa wa Lindi ulikuwa na jumla ya idadi ya watu 787,624. Idadi hio iliongezeka na kufikia idadi wapatao 864,652 kwa mujibu wa Sensa ya watu iliyofanyika mwezi Agosti, 2012. Ongezeko hilo ni sawa na asilimia 0.9 kwa mwaka.

HALI YA UFUGAJI MKOANI LINDI

Mkoa wa Lindi kihistoria sio wa kiufugaji, wafugaji wachache waliopo hufuga zaidi mbuzi, kondoo, kuku, bata, kanga, njiwa na ng'ombe kwa uchache sana. Mara nyingi hutumiwa kwa kitoweo, shughuli za biashara pamoja na za kimila na utamaduni. Hivyo, Mkoa wa Lindi una mifugo michache ukilinganisha na Mikoa mingine ya Kaskazini, Kanda ya Ziwa na Kanda ya Nyanda ya Juu Kusini.

2.0. HALI YA UCHUMI NA MCHANGO WA SEKTA YA MIFUGO KATIKA UCHUMI WA MKOA

Wananchi wengi wa Mkoa wa Lindi wanategemea kuendesha maisha yao ya kila siku kwa kutegemea shughuli za kilimo, mifugo na uvuvi. Mifugo hii inachangia kukuza uchumi wa Wananchi mmoja mmoja, Halmashauri na Mkoa kwa ujumla kama ifuatavyo;

1. Huboresha afya za wanachi kwa kuwa ndio chanzo kikuu cha uto mwili (protein) inayotokana na ulaji wa nyama, maziwa na mayai
2. Usalama wa chakula – Mifugo hutumika kama rasilmali hivyo kunapokuwa na upungufu wa aina zingine za vyakula vya nafaka mifugo huuzwa ili wananchi wanunue hivyo vyakula

3. Huchangia pato la Halmashauri husika- Mchango wa mifugo katika Halmashuri unatokana na ushuru wa machinjio, leseni za wafanyabiashara wa nyama, ushuru unaotokana na usafirishaji wa mifugo n.k.
4. Biashara ya mazao ya mifugo huchungia mzunguko wa fedha katika Mkoa. Mfano kwa kipindi cha Julai,2016 hadi Juni 2017 fedha zilizotokana na bishara ya mifugo katika Halmashauri zote Mkoani Lindi ni zaidi ya shilingi milioni 16,950,600 za kitanzania.

3.0. IDADI YA MIFUGO

Jedwali Na. 2: Idadi ya mifugo mkoani Lindi

Aina ya mifugo	Kilwa	Lindi (M)	Lindi (V)	Liwale	Nachingwea	Ruangwa	Jumla
Ng'ombe asili	32746	598	6,803	10875	4531	3513	**59,066**
Ng'ombe wa kisasa		935	1,106	95	785		**2,921**
Mbuzi asili	6979	10,640	28,966	6680	11837	10,468	**75,570**
Mbuzi wa kisasa		632	302	-	225		**1,159**
Kondoo	3493	392	1,988	376	1409	1,349	**9,007**
Jumla	**43218**	**13,197**	**39,165**	**18,026**	**18,787**	**15,330**	**147,723**

Chanzo: Taarifa toka Halmashauri za Mkoa Julai, 2016 – Juni, 2017

3.0. Mifugo mingine
Jedwali Na.3: Mifugo mingine

Aina ya mifugo	Kilwa	Lindi (M)	Lindi (V)	Liwale	Nachingwea	Ruangwa	Jumla
Ngamia	-	10		-	-	-	10
Nguruwe	-	152	388	207	3,235	1,184	5,166
Mbwa	3,249	1,192	3,407	1,017	3,620	2,003	14,488
Kuku	342,659	115,475	280,628	200,700	298,336	222,693	1,460,491
Punda		-			5	17	

	9		62	28			121
Kanga	647	-	1,324	32	1,838	1,947	5,788
Bata	2,308	2,150	6,560	206	4,451	9,436	25,111
Bata mzinga	39	56	11	-	6	-	112
Paka	1,960	564	2,975	180	1,448	500	7,627
Njiwa	157	375	350	-	704	-	1,586
Sungura	53	-	50	32	64	13	212

Chanzo: Taarifa toka Halmashauri za mkoa Julai, 2016 – Juni, 2017

4.0. UENDELEZAJI WA MIUNDO MBINU YA MIFUGO

4.1. Eneo lililotengwa kwa ajili ya malisho

Halmashuri za Nachingwea, Kilwa, Liwale na Lindi vijijini zilikwishatenga maeneo ya kupokea wafugaji kutoka mikoa mingine. Ni Vijiji 59 ambavyo vimeshawekewa Mpango wa Matumizi Bora ya Ardhi na kutenga maeneo kwa ajili ya malisho ya mifugo. (Jedwali Na. 4)

Jedwali 4: Maeneo yaliyotengwa na Vijiji kwa ajili ya kuwapokea wafugaji wahamiaji

Halmashauri	Jina la Kijiji	Hekta zilizotengwa (Ha)	Idadi ya mifugo inayotakiwa (Ng'ombe 1: ekari 5)	Idadi ya wafugaji
Nachingwea	Ndomondo	490.00	245	Hakuna
	Makitikiti	370.00	185	Hakuna
	Maziwa	8,291.00	4146	Hakuna
	Ngunichile	158.00	79	Hakuna
	Namatunu	1,004.00	502	
	Likwela	2,352.17	1176	
	Nkolanji	2,660.00	1330	
	Kilimarondo	4,360.05	2180	
	Chimbendenga	7,918.04	3959	
	Namapwia	1,345.93	673	
	Mtua	1,836.81	918	
	Matekwe	14,318.89	7159	
	Kiegei	2,337.32	1169	
	Mbondo	2,144.87	1072	
	Nahimba	4,120.00	2060	
	Majonanga	375.74	188	
Jumla ndogo	**16**	**54,082.82**	**27,041**	**-**
Kilwa	Marendego	4,500	2250	5

Halmashauri	Jina la Kijiji	Hekta zilizotengwa (Ha)	Idadi ya mifugo inayotakiwa (Ng'ombe 1: ekari 5)	Idadi ya wafugaji
	Somanga	7,500	3750	7
	Njia nne	1,000	500	0
	Miteja	8,000	4000	9
	Kisangi kimbarambara	8,000	4000	6
	Matandu	4,000	2000	6
	Nangurukuru	54,000	27000	2
	Mavuji	6,000	3000	10
	Kiwawa	10,000	5000	8
	Hotel tatu	12,000	6000	3
	Mandawa	10,000	5000	0
	Mirumba	3,000	1500	0
	Kiranjeranje	6,000	3000	10
	Mbwemkuru	6,000	3000	6
	Kandawale	497	249	-
	Namatewa	3382.89	1691	-
	Mtumbei mpopera	1611.36	806	-
	Ngarambi	1345	673	-
	Zinga kibaoni	13,175.32	6588	-
	Nakingombe	5,737.29	2869	-
	Mtepera	1,105.30	553	-
	Njinjo	136.10	68	-
	Ngea	-	-	4
Jumla ndogo	**22**	**166,990**	**83,495**	
Liwale	Kimambi	42,022.27	21011	24
	Ndapata	5,456.47	2728	1
	Lilombe	hakijapimwa	0	5
Jumla ndogo	**3**	**47,478**	**23,739**	
Lindi Vijijini	Mkwajuni/Mjimwema	6,355.5	3178	
	Mandwanga	400	200	
	Mnyangara	1,500	750	1
	Madingo	2000	1000	Hakuna
	Muungano	1300	650	Hakuna
	Mtegu	200	100	Hakuna
	Njonjo	500	250	
	Namunda	700	350	
	Mchinga 1	6700	3350	
	Mchinga 11	850	425	
	Moka	120	60	
	Mtumbikile	300	150	
	Hingawali	450	225	
	Mvuleni A	450	225	
	Mputwa	700	350	

Halmashauri	Jina la Kijiji	Hekta zilizotengwa (Ha)	Idadi ya mifugo inayotakiwa (Ng'ombe 1: ekari 5)	Idadi ya wafugaji
	Mnyangara	1500	750	
	Likwaya	133.37	67	Hakuna
	Kitomanga	1,200	600	1
Jumla ndogo	**18**	**25,358.87**	**12,680**	
Jumla Kimkoa	**59**	**293,909.69**	146,955	

Aidha katika Manispaa ya Lindi na Halmashauri ya Ruangwa hakuna maeneo yaliyotengwa kwa ajili ya wafugaji lakini kuna mifugo na wafugaji kama inavyooneshwa hapa chini katika jedwali 5.

Jedwali Namba 5: Mifugo katika Manispaa ya Lindi na Halmashauri ya Ruangwa

Halmashauri	Jina la Kijiji	Hekta zilizotengwa (Ha)	Idadi ya wafugaji
LINDI MANISPAA	Mkwaya	-	8
	Likotwa	-	1
	Kiduni	-	3
	Mwenge	-	5
	Kineng'ene	-	2
	Mitwero	-	8
	Kituunda	-	11
	Tulieni	-	3
	Ng'apa	-	6
	Tandangongoro	-	12
	Mbaja	-	4
Jumla	11		63
Ruangwa	-	-	15,347

4.2. Malambo/Mabwawa ya maji kwa ajili ya mifugo

4.2.1. Idadi ya malambo/Mabwawa

Hali halisi ya uwepo wa malambo na mabwawa katika Mkoa wa Lindi ni kama inavyoonesha hapa chini. Hakuna mabadiliko katika malambo/mabwawa ukilinganisha na yale yaliyokuwa robo ya pili kwa kuwa hakuna ujenzi wa malambo/mabwawa mapya uliofanyika katika kipindi hiki.

Jedwali Na.6: Idadi ya malambo/mabwawa yaliyopo katika Mkoa wa Lindi

Halmashauri	**Kilwa**	**Lindi (M)**	**Lindi (V)**	**Liwale**	**Nachingwea**	**Ruangwa**	Jumla
Yanayofanya Kazi	3	0	-	0	3	0	**6**
Yasiyofanya kazi	0	0	1	0	0	0	**1**
Mabovu/yaliyo jaa tope yanayohitaji ukarabati	1	0	-	0	5	0	**6**

Binafsi	-	0	-	0	-	0	**0**
Jumla	**4**	**0**	**1**	**0**	**8**	**0**	**13**

4.3. Majosho

4.3.1. Idadi ya majosho

Mchanganuo wa majosho kwa kila Halmashauri ni kama inavyooneshwa hapa chini kwenye jedwali.

Jedwali Na. 7: Idadi ya majosho yaliyopo katika mkoa wa Lindi

Halmashauri	Kilwa	Lindi (M)	Lindi (V)	Liwale	Nachingwea	Ruangwa	Jumla
Yanayofanya kazi	2	1	1	0	2	0	**6**
Mazima Yasiyofanya kazi	-	-	1	0	1	-	**2**
Mabovu Yanayohitaji Ukarabati	1	-	1	5	1	2	**10**
Binafsi	1	-	-	-	-	-	**1**
Jumla	**4**	**1**	**3**	**5**	**4**	**2**	**19**

5.0. KINGA YA MAGONJWA YA MIFUGO

5.1. Kuogesha mifugo

Jedwali Na. 8: Michovyo ya mifugo iliyoogeshwa

Aina	Ngombe		Mbuzi		Kondoo	
	Josho	Bomba	Josho	Bomba	Josho	Bomba
Jumla	7,860	47,998	5,075	12,258	200	954

Jedwali Na. 9: Michovyo ya mifugo iliyoogeshwa kwa kila wilaya

Aina ya mifugo	Njia ya uogeshaji	**Kilwa**	**Lindi (M)**	**Lindi (V)**	**Liwale**	**Nachingwea**	**Ruangwa**	**Jumla**
Ngombe	Josho	5120	80	1420	-	1240	-	7,860
	Pampu	28235	108	2,880	11,689	889	4,197	47,998
Mbuzi	Josho	2450	456	356	567	678	568	5,075
	Pampu	3612	190	1,480	2567	620	3,789	12,258
Kondoo	Josho	120	-	-	-	80	-	200
	Pampu	-	-	173	235	90	456	954

5.2. Mgao wa dawa za ruzuku za kuogesha mifugo

Jedwali Na.10: Aina ya dawa za ruzuku zilizo gawiwa

MWAKA	AINA YA DAWA YA KUOGESHA MIFUGO UJAZO NA LITA																											
	Kilwa				Lindi (M)				Lindi (V)				Liwale				Nachingwea			Ruangwa					Jumla			
	CYBADIP	Dominex	ECOTIX	BAMITRAZ	CYBADIP	Dominex	ECOTIX	BAMITRAZ	CYBADIP	Dominex	ECOTIX	BAMITRAZ	CYBADIP	Dominex	ECOTIX	BAMITRAZ	CYBADIP	Dominex	ECOTIX	BAMITRAZ	Dominex	CYBADIP	ECOTIX	BAMITRAZ	CYBADIP	Dominex	ECOTIX	BAMITRAZ
2008/2009	-	-	1000	-	200	-	450	0	0	-	850	0	0	-	300	0	300	-	900	0	-	1000	500	0	-		4000	
2009/2010	-	0	-	-	450	150	500	0	500	120	450	-	0	0	0	0	0	150	0	0	-	1000	100	-	-	420	-	
2010/2011	-	-	-	-	0	-	0	0	-	-	-	-	0	-	0	0	0	-	100	0	-	341	0	0	-		-	
2011/2012	-	-	-	-	1,984	-	1,000	0	2984.8	-	1000	-	0	-	0	0	-	-	-	-	-	0	0	0	800			
2013/2014	-	-	-	872	0	-	0	400	-	-	-	410	0	-	0	555	150	-	0	407	-	0	0	201	-			2845
2015/2016	-	-	-	-	0	-	0	0	-	-	-	-	0	-	0	0	-	-	-	-	-	0	0	0	-			
2017/2018	-	-	-	-	0	-	0	0	-	-	-	-	0	-	0	0	-	-	-	-	-	0	0	0	-			
JUMLA	-	-	-	-	2634	-	5000	400	-	-	-	-	0	-	0	0	450	-	100	0	-	800	0	0	-			

5.3. CHANJO

Jedwali Na. 11: Chanjo dhidi ya maradhi mbali mbali ya mifugo

Na.	Aina ya ugonjwa	Aina ya mifugo	Idadi ya mifugo iliyochanjwa
1	Trypanosomosis(ndorobo)	Ng'ombe	212
2	New castle (Mdondo)	Kuku	102,274
3	Fowl pox	Kuku	4,166
4	Rabies (Kichaa cha mbwa)	Mbwa	8,194
		Paka	2,509
5	Gumboro	Kuku	25,333

6.0. MAGONJWA YA MIFUGO

Jedwali Na. 12: Matukio ya magonjwa ya mifugo

Aina ya mifugo	Aina ya ugonjwa	Idadi ya mifugo waliougua	Vifo
Ng'ombe	ECF (Ndigana kali)	31	4
	Anaplasmosis(Ngidana baridi)	79	4
	Mstatis	6	0
	Helminthosis(Minyoo)	110	0
	IBK- Ugonjwa wa macho	5	0
	Distocia	1	0
	Calf scours (Kuharisha)	2	0
	Milk fever	2	0
	Trypanosomiasis	111	2
	Babesiosis	19	1
	CBPP	212	9
	LSD	7	0
Kuku	Coccidiosis (Kuhara damu)	2340	128
	Fowl typhoid (Homa ya matumbo)	1123	90
	Infectious coryza (Mafua)	214	6
	Fowl pox	98	6
	Avitominosis	210	17
	Minyoo	1643	12
	Kideri (New Castle disease)	87	10

Mbuzi/kondoo	Helminthosis (Minyoo)	218	3
	Enteritis- Kuharisha	678	14
	Anaplasmosis	20	0
	Ukungu Machoni (Pink eye)	2	0
	Pneumonia	2	0
	Heart water	5	0
	Kichomi	12	0
	Vidonda	5	0
Nguruwe	Mange - Ukurutu	13	0
	Minyoo	30	0
Mbwa	Mange	5	0
	Jumla	**7,290**	**306**

7.0. MAUZO YA MIFUGO MINADANI

Mchanganuo wa mauzo ya minadani ni kama inavyoneshwa hapa chini

Jedwali Na. 13: Mauzo ya mifugo hai minadani kipindi cha Julai, 2016 hadi Juni, 2017

Aina ya mifugo	Mifugo iliyoletwa mnadani	Mifugo iliyouzwa	Wastani wa bei	Thamani kwa kila aina ya mifugo iliyouzwa
Ngombe	639	639	360,000	357,840,000
Mbuzi	219	219	70,000	15,330,000
Kondoo	51	51	70,000	3,570,000
JUMLA	**306**	**306**	**350,000**	**376,740,000**

NB: Hakuna minada katika Halmashauri za Manispaa ya Lindi, Liwale, Nachingwea na Ruangwa

7.1. MIFUGO ILIYOCHINJWA NA THAMANI YAKE

Jedwali Na. 14: Mifugo waliochinjwa kipindi cha Juali, 2016 hadi Juni, 2017.

Wilaya	Ngombe	Mbuzi	Kondoo	Nguruwe	Kuku	Bata
Kilwa	330	405	71		4199	
Lindi (M)	357	641	16	60	3276	0
Lindi (V)	225	2419	23	272	6870	287
Liwale	214	125	3	1	0	0
Nachingwea	615	140	1	156	17346	28
Ruangwa	449	308	22	60	3953	559
Jumla	**2,190**	**4,038**	**136**	**549**	**35,644**	**874**

Jedwali Na.15: Kilogramu (Kg) za mifugo waliochinjwa Julai, 2016 hadi Juni, 2017.

Wilaya	Ngombe	Mbuzi	Kondoo	Nguruwe	Kuku
Kilwa	23100	16200	3195		3,612
Lindi (M)	35,700	7,084	176	2,100	3,276
Lindi (V)	33,750	36,285	345	18,970	6,870
Liwale	22,898	1,500	45	87	0
Nachingwea	63,983	2,078	18	7,888	17,602
Ruangwa	38,170	3,158	271	2,375	-
Jumla	**217,601**	**66,305**	**4,050**	**31,420**	**31,360**

Jedwali Na. 16: Thamani ya mifugo iliyochinjwa kipindi cha Julai, 2016 hadi Juni 2017. (000)

Wilaya	Ngombe	Mbuzi	Kondoo	Nguruwe	Kuku/Bata
Kilwa	184,800	129,600	25,560		62,985
Lindi (M)	285,600	56,681	1,408	16,800	32,760
Lindi (V)	270,000	253,995	2,415	24,480	71,570
Liwale	160286	12,000	360	435	0
Nachingwea	510,821	16,886	984	60,416	189,240
Ruangwa	305,360	25,264	2,168	19,000	-
Jumla	**1,716,867**	**494,426**	**32,895**	**121,131**	**356,555**

8.0. ZAO LA NGOZI
8.1. Uuzaji ngozi
Jedwali Na 17: Ngozi zilizouzwa

Aina ya ngozi	**Kilwa**	**Lindi (M)**	**Lindi (V)**	**Liwale**	**Nachingwea**	**Ruangwa**	Jumla
Ngombe (Kg)	0	-	0	0	0	0	0
Thamani (Tshs)	0	-	0	0	0	0	0
Mbuzi (Vipande)	0	-	0	0	0	0	0
Thamani (Tshs)	0	-	0	0	0	0	0
Kondoo (Vipande)	0	-	0	0	0	0	0
Thamani (Tshs)	0	-	0	0	0	0	0

NB: Mkoani Lindi ngozi hutumika kama kitoweo hivyo hakuna ngozi iliyouzwa

8.2. Utengenezaji wa bidhaa zitokanazo na ngozi

Jedwali Na.18 Vikundi vilivyotengeneza bidhaa zitokanazo na ngozi

HALMASHAURI	**WANAKIKUNDI/BINAFSI**	**BIDHAA TENGENEZWA**	**BEI YA WASTANI**	**THAMANI (TSHS)**
Lindi Manispaa	Raskaju shoes making &repair	Open shoes (30 pairs)	13,000/=	390,000/=
Ruangwa	-	-	-	-
Lindi	-	-	-	-
Liwale	-	-	-	-
Nachingwea	-	-	-	-
Kilwa	-	-	-	-
		JUMLA	**13,000**	**390,000**

8.3. MAZIWA NA MAYAI YALIYOZALISHWA NA THAMANI YAKE
8.3.1 Uzalishaji wa maziwa na mayai

Jedwali Na. 19: Uzalishaji wa maziwa na mayai (000)

Wilaya	**Lita za maziwa**	**Wastani wa bei (Tshs)**	**Thamani (Tshs000)**	**Idadi ya mayai**	**Thamani Tshs**
Kilwa	15	1000	15,279	80	32,000
Lindi (M)	75	1,000	75	93	37,200
Lindi (V)	120	1500	180,000	105	42,000
Liwale	635	1,000	635	59	23,600
Nachingwea	150	1200	197	186	74,400
Ruangwa	30,	1500	45	134	53,600
Jumla	**1,025**	**1,200**	**196,231**	**657**	**262,800**

8.3.2 MASHAMBA YA MIFUGO YALIYOPO MKOANI LINDI

Jedwali Namba 20: Jedwali la mashamba ya mifugo Mkoani Lindi

NO.	JINA LA SHAMBA	UKUBWA	HALMASHAURI LILIPO	MMILIKI	HALI YAKE YA SASA
	Mtanga	3,250	Kilwa	Magereza	Zuri linafanyaa kazi
	Narunyu	-	Lindi (V)	Narunyu Sisters Convent	Zuri linafanyaa kazi
	Magereza Kingurungundwa	-	Lindi (V)	Magereza	Zuri linafanya kazi
	L.M.U Farm III	6,000	Nachingwea	Nachingwea DC	Uzalishaji ni mdogo linahitaji Uwekezaji Mkubwa
	Mayola Dairy Farm	109	Lindi Manispaa	Ally Mayola	Linazalisha

8.3.3. Viwanda vya kusindika maziwa

Mkoa wa Lindi hakuna viwanda vya kusindika maziwa badala yake kuna wasindikaji wadogo 5 wanaojihusisha na usindikaji wa maziwa Lindi mjini na shirika la masister wa Narunyu katika halmashauri ya Lindi

9.0. UBORESHAJI KOOSAFU ZA MIFUGO

9.1. Uhimilishaji

Kwa kipindi cha April hadi Juni hakuna ng'ombe aliyepandishwa kwa chupa.

9.2. Madume bora

Jedwali Na. 21: Idadi ya madume bora yaliyopo

Aina ya madume	Halmashauri					
	Kilwa	**Lindi (M)**	**Lindi (V)**	**Liwale**	**Nachingwea**	**Ruangwa**	Jumla
Boran	15	10	5	9	1	0	**40**
Freisian /Arshire (chotara)	10	22	10	49	26	4	**111**

9.3 Kunenepesha Mifugo

Jedwali Na. 22: Idadi ya mifugo iliyonenepeshwa

WILAYA	NGOMBE	MBUZI	KONDOO
Kilwa	-	-	-
Lindi (M)	-	-	-
Lindi (V)	-	-	-
Liwale	-	-	-
Nachingwea	-	-	-
Ruangwa	-	-	-
Jumla			

Hakuna mifugo inayonenepeshwa katika Mkoa wa Lindi

10. HUDUMA NYINGINE ZILIZOTOLEWA NA SEKTA YA MIFUGO

10.1. Ushauri kwa wafugaji

- Jumla ya wafugaji 3947 walitembelewa na kupatiwa Elimu ya kanuni bora za ufugaji wa Ng'ombe, Mbuzi, Kuku na mifugo mingine ifugwayo
- Kukagua maeneo na shughuli za ukaguzi wa nyama kwa ajili ya kubaini viashiria hatarishi vya magonjwa yanayoweza kuwa hatari kwa binadamu na wanyama
- Maeneo ya Kitomanga, Mvuleni na Mchinga.
- Shughuli za ugani zimeendelea kutolewa kupitia maafisa ugani ngazi ya wilaya na kata, hii ni pamoja na ufuatiliaji wa matukio ya magonjwa, kutoa ushauri wa mbinu za ufugaji bora, kutibu na kudhibiti magonjwa kila wiki.

10.2. Kuhasi: Jumla mbuzi **76**, ng'ombe **57** na nguruwe **30** na mbwa **5** walihasiwa

10.3. Kupiga chapa ngombe: Zoezi hili liko katika hatua ya maandalizi

10.4 Upimaji mimba ng'ombe: Jumla ya ng'ombe **21** walipimwa mimba

Jedwali Na. 23: Idadi ya ng'ombe waliopigwa chapa kiwilaya

Wilaya/Halmashauri	**Idadi ya mifugo**	**Mifugo iliyopigwa chapa**	**Mifugo isiyopigwa chapa**	**% ya mifugo iliyopigwa chapa**	**Idadi ya mifugo iliyowekwa alama ya utambuzi (Treceability)**
Kilwa	18,248	**-**	**-**	0	**-**
Lindi (M)	1,530	-	-	0	-
Lindi (V)	14,115	-	-	0	-
Liwale	14,849	-	-	0	-
Nachingwea	4,541	-	-	0	-
Ruangwa	2,789	-	-	0	-
Jumla	**55,297**			**0**	

Hakuna mifugo iliyopigwa chapa rasmi katika kipindi hiki

11. MAPATO YA SERIKALI

Jedwali Na. 24: Ukusanyaji wa maduhuli katika kipindi cha Julai, 2016 hadi Juni, 2017

WILAYA	Ushuru wa machinjio na ukaguzi wa nyama	Ushuru wa mifugo H/W Minadani	Ushuru wa serikali kuu	Mapato yatokanayo na ngozi
Kilwa	6,000,000	762000	563000	-
Lindi (M)	4,500,000.	-	-	-
Lindi (V)	1,220,200	567,000	306,000	
Liwale	453,000	0	0	0
Nachingwea	3,518,000	0	0	0
Ruangwa	2,066,500	0	0	0
Jumla	**17,757,700**	**1,329,000**	**869,000**	**0**

12.0. RASILIMALI WATU

Jedwali Na.25. Idadi ya watumishi wa sekta ya mifugo mkoani

Cadre	RS	Kilwa	Lindi (M)	Lindi (V)	Liwale	Nachingwea	Ruangwa	Jumla
Daktari wa mifugo	-	1	1	2	0	0	0	**4**
Afisa mifugo	2	5	2	3	1	1	1	**14**
Afisa mifugo msaidizi	1	28	8	18	4	17	19	**94**
Wahudumu wa mifugo	0	0	0	0	0	0	0	**0**
JUMLA	**3**	**34**	**11**	**23**	**5**	**18**	**20**	**114**

13. CHANGAMOTO NA MIKAKATI YA KUKABILI

13.1. Changamoto

- Wananchi wengi kuwa na uelewa mdogo wa masuala ya ufugaji
- Wafugaji kutozingatia kanuni za ufugaji bora
- Uelewa mdogo juu ya teknolojia ya uhimilishaji
- Matumizi kidogo ya vyakula vya ziada vinavyotokana na ufuta, korosho, nazi na alizeti
- Matumizi madogo ya dawa za ruzuku za kuogesha mifugo
- Ukosefu wa miundombinu na ubovu wa zile zilizopo
- Zoezi la kupima vijiji kwa ajili ya mipango ya matumizi bora ya ardhi halijakamilika kama wilaya ya Liwale
- Katika maeneo yaliyopimwa baadhi ya wakulima na wafugaji kutozingatia mipango ya matumizi bora ya ardhi iliyowekwa kwenye maeneo yao
- Uhaba wa minada na uendeshaji duni wa minada ya mifugo iliyopo
- Ukosefu wa viwanda vya kusindika mazao ya mifugo kama maziwa, nyama na ngozi

- Uchache wa miundombinu ya mifugo ikilinganishwa na idadi kubwa ya mifugo inayoingia Mkoani

13.2. Mikakati iliyopo

- Kuhamasisha MSM kutoa elimu ya ufugaji bora wa mifugo kwa wananchi wote
- MSM kuhamasisha wafanya biashara kufungua maduka yaa vyakula vya mifugo
- Kuhamasisha MSM kujenga na kukarabati miundombinu ya mifugo kwenye maeneo yao na kuhamasisha wafugaji kuchangia kidogo katika miundo mbinu ili ziwe endelevu
- Kushauri MSM kutenga bajeti kwa ajili ya kukamilisha zoezi la kupima maeneo na kuangalia maeneo mapya ya kutenga kwa ajili ya wafugaji
- Kuzishauri MSM kusimamia matumizi ya sheria ndogo kwenye maeneo yote yaliyopimwa na yenye mipango ya matumizi bora ya ardhi
- Kuzishauri MSM kusimamia ipasavyo zoezi la uingiaji wa mifugo kutoka nje ya Mkoa/Wilaya kuhakikisha mifugo inapelekwa kwenye maeneo yaliyokusudiwa tu.
- Kuhamasisha MSM ziwe na mashamba darasa ya malisho ili wafugaji wajifunze
- Kila MSM ihamasishe wadau wa mifugo kuhusu matumizi ya minada na kueneza matangazo ya minada yao kwa wadau ndani na nje ya maeneo yao.
- Kuhamasisha MSM kutoa elimu ya namna ya kuboresha masoko ya mazao ya mifugo.